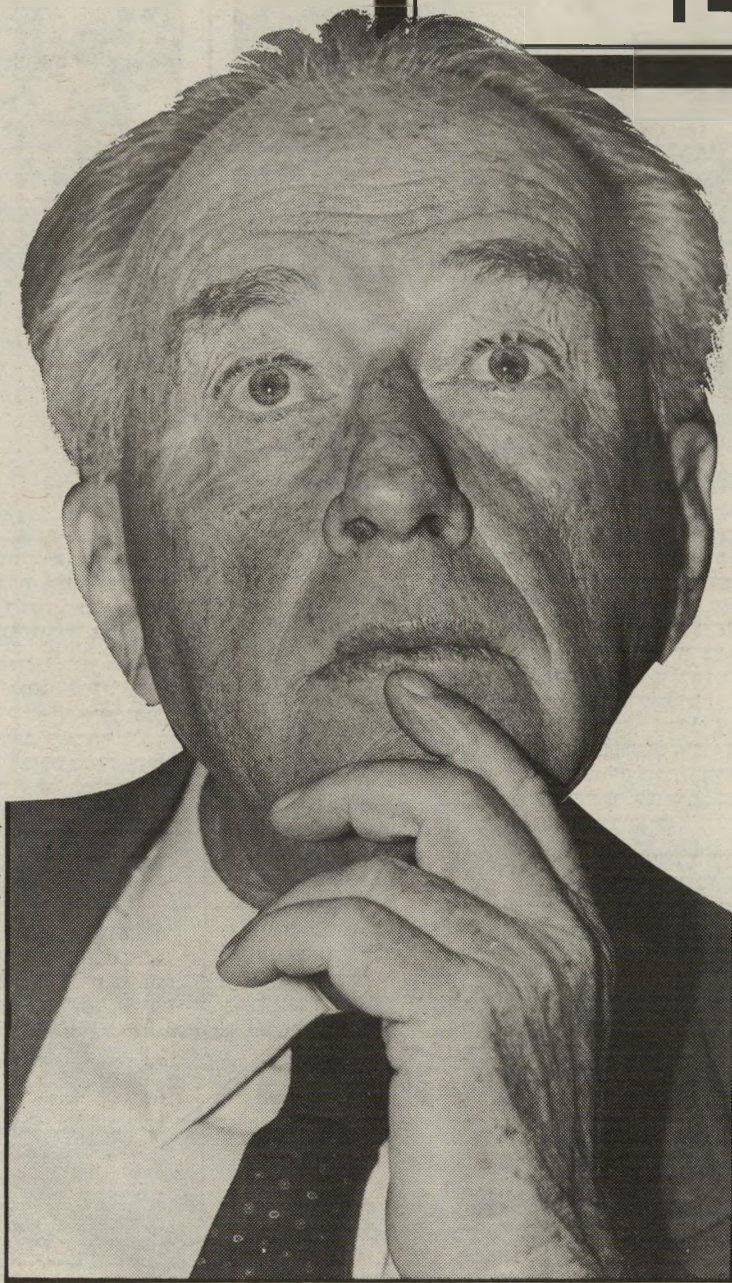

אורי אבנרי משוחח עם יצחק רבין

ציון נבירה, העולם הזה

כדי להביא לפעילות, או לאפשרות של פעילות, של מרבית האוכלוסיה, החלק האי-לם צריך להיות באמצעים הפשוטים ביותר. בשביל לזרוק בקבוקתבערה לא צריך מערך לוגיסטי לוגיסטי. כדי להשתמש בסכינים, באלות, כי מסמרים, בצמיגים בווערים, אין צורך בשום לוגיסטיקה. ולכן 95% של האירועים האלי-מים הם כאלה. 85% מכלל האירועים הם זריקת אבנים, 10% מתסומים. יש חלק פסיכי — השבתות, סגירת-החנויות וכיוצא באלה. כלומר, המטרה של שיטת-הפעולה היא ליצור את העימות המירבי, המקיף, ככל שהם יוכלו, את האוכלוסיה האזרחית, תוך רגש על נשים וילדים, עם לובשי-מדים ישראלים — צבא, שוטרים ומישמרה-גבול.

● השאלה היא: מה קורה ללובשי-המדים במצב הזה?

אופי ההתמודדות ושיטתה נבחרו על-ידם (הפלסטינים) ביודעם את המשמעות ואת הסכנות הכרוכות באופי ההתמודדות הזאת. עמדו לפנינו שתי אפשרויות בסיסיות, כי יודענו שזה אופי הפעילות האלימה המיוחדת למה שקרוי האינתיפאדה. ידענו שזה סוגי-העימות הפחות-נעים — וזה under-statement — לצה"ל ולמדינת-ישראל.

ובכן, אפשרות אחת, קיצונית, היתה לבוא ולומר: זה כלי-כך לא-נעים — מה אתה חושב, שזה נעים לך? זה עוד פחות-נעים למרבית החיילים — לבוא ולומר זה כלי-כך לא-נעים — בואו נתקפל ונברח.

● להשיג הסדר?

סליחה, אני חושב שכל בריחה כזו — ואני לא איש ארץ-ישראל השלמה, ולא הייתי כזה אף-פעם — כל בריחה מאבנים ומקבוקי-תבערה היתה מולידה אסונות גדולים יותר. ולכן אין בריחה, עם כל האי-נוחות, האר-נעימות והקושי: מול אלימות צריך להשתמש בכוח.

עכשיו, ממאי בשנה זו אני מרגיש יותר טוב, ואגיד לך מדוע. היום יש לממשלה מדיניות, שעומדת על שתי רגליים: רגל מדינית — יוזמת-השלום של הממשלה, שבצעם אומרת לפלסטינים בשטחים: איתכם אנחנו בעימות, במקום עימות בואו נפתור את הבעיה בהירברות סביב שולחן המשא-ומתן. לא אמרנו להם: קחו את יוזמת-המשלה, בכחינת "כוה ראה וקרש", בכחינת Take it or leave it. אילו היה קם גורם פלסטיני מבין תושבי השטחים ואומר: אנחנו מוכנים, אבל לנו יש תנאים א,ב,ג,ד... היינו אומרים: בואו נתחיל בהירברות.

הרגל השנייה היא הרגל הצבאית-ביטי-חונית, כסיני החוק. לפעול בראש ובראשונה נגד האלימות, מארגניה והמסיתים. איש לא הועמד לדין על הבעת דיעות

● אינתיפאדה נכנסה לחדש ה-21 | מה קורה לצה"ל?

אתה התחננת על ערכים של טר-הריהנשק, כמו בולנו. והנה עכשיו, ממש מדי יום, אנחנו שומעים דבי-רים מחרידים — החל במיקרים שהי-גיעו לבידור מלא, כמו מישפט גיב-עתי — ואותי, כאיש-גיבעתי זה מחריד באופן מיוחד — וכלה בידי-עות שבמעט מדי יום נהרגים ילדים קטנים, וגם פעוטות, בעת פיזור הפי-גנות. באיזה מידה זה מדאיג אותך? מדאיג אותך לגבי צה"ל?

ראה, אורי, אנחנו, כידוע, פוליטית חלוי-קים ברעויותינו, ונקודת-המוצא של שנינו כנראה שונה.

נקודת-המוצא שלי היא שמטרתיה של הי-אינתיפאדה, או אלה המובילים אותה, בין אם הם מצויים בפנים, בשטחים, בין אם הם מצוי-יים בחוץ. הן מטרת שלעניות-ידעתי, אם תוי-שגנה, מסכנות את עתידה הביטחוני של מדי-נת-ישראל.

● מה הן?

הייתי אומר שהמינימום המאחד את מר-בית הגורמים המעורבים בהתקוממות הוא סי-לוק ישראל משיטחי יהודה, שומרון, ירושלים ועזה, סילוק כל נוכחות ישראלית, ללא תמו-רה מדינית וללא משא-ומתן.

● על מה אתה מבסס את זה?

אתה שואל את הערכתי, אני מעריך... אני מסכים איתך שהם מאוחד-דים ברצון להקמת מדינה פלסטינית-בגדה, ברצועה ובמזרח-ירושלים. אני לא אמרתי מדינה. אני אמרתי: סילוק ישראל וסילוק נוכחות ישראלית מאותם שטי-חים שתיארתי.

● נניח שזה כך. השאלה היא אם הם מוכנים להשיג את זה באמצעות פיתרון מדיני.

אם זוהי המטרה שלהם, המהלך המדיני-יהיה רק בתוקף אילוך. אבל השאיפה, כמס-רה, היא להשיג את זה בלי שום דבר. טוב — מבחינת המטרה, השי-מיום הם הגבול לכל הצדדים. אתה שאלת מה הערכתי. בין פעילויות בעבר — אם של צבאות מדינות ערב ואם של

הוא ללא נפגע

פוליטיות. איש מבין תושבי השטחים לא נעצר על ביטוי השקפה פוליטית. אתה יכול לשמוע אותם בתיקשורת שלנו, בתיקשורת אחרת, כשהם אומרים שהמטרה היא מדינה פלסטינית, אש"ף הוא הנציג היחיד של העם הפלסטיני. איש לא הועמד לדין על זה או נעצר על זה.

● אבל יש מעצר בשל השתייכות לתנועות האלה, לאי-רגונים האלה. אין השתייכות פורמאלית, כי מי שחבר באי-רגון טרור עומד לדין. אני עושה הפרדה בין עבירה על החוק ובין השקפה פוליטית מדינית כזו או אחרת.

● מי הם העצירים המינהליים? רובם — לא רובם, כולם — כאלה שהיו

דן שומרון איבד כוח. עמדם מיצנע בדרך לארצות-הברית. איש אחד, יצחק רבין, שהוא למעשה המפקד העליון של הצבא, יוצא מחוק מ'ז' חודשי-אינתיפאדה. לא שרון, לא התחיה, אך לא המתנחלים הצליחו לפגוע בתדמיתו של הפוליטיקאי החזק ביותר בישראל. אורי אבנרי מנסה להבין איך הוא יצליח לצאת מהאינתיפאדה כראש-ממשלה.

אירגוני-הטרור במתכונת הטרור שהיתה מקור-כלת — השוני הוא במתכונת הפעילות. יש בכך מעין חוכמת-הרחוב, ולא תיכנון מבחוק. כי מה אופייה של ההתקוממות, או, כפי שהם קורים לה, האינתיפאדה? מאבק עממי על-ידי מרכיבים רבים ככל האפשר של האוכלוסין. גם אם היא מנוהלת על-ידי אירגוני-טרור, השיטה איננה של הטרור. שיטת-הטרור המקובלת היא השימוש בנשק תיקני: אקדה, תתי-מקלע, רובה, רימון חומר-נפץ תיקני. מיספר המיקרים של השי-מוש באלה עולה רק במיקצת על מה שהיה מקובל לפני תחילת ההתקוממות, לפני רצמי-בר '87.